

Grozījumi:

Ministru kabineta 07.10.2025. noteikumi Nr.593 / LV, 194, 08.10.2025. / Stājas spēkā 09.10.2025.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 580

Rīgā 2023. gada 10. oktobrī (prot. Nr. 50 42. §)

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana"

Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 5. panta ceturto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu (turpmāk – atbalsts) atklāta projektu iesniegumu konkursa veidā Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervences "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana" (intervences kods – LA19) aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" un "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" (turpmāk – intervence).

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. darbavieta – noslēgts darba līgums ar darbinieku, nosakot normālu darbalaiku, vai vairākas darbavietas, ja tajās kopā nostrādāto stundu skaits kalendāra gadā atbilst normālam darbalaikam un ja par šādu darbinieku tiek maksātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;

2.2. sabiedriskā labuma projekts – aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" īstenots projekts, kura mērķim nav komerciāla rakstura un kurš ir publiski pieejams, un kurā ieņēmumi par sniegto pakalpojumu nav kvalificējami kā peļņa;

2.3. kopprojekts – projekts, kurā plānoto investīciju izmanto kopīgi un kuru iesniedz:

2.3.1. lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

2.3.2. šo noteikumu 2.3.1., 11.1.1., 11.2.1. un 11.2.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti kopīgas

darbības īstenošanai, kura ir saistīta ar sabiedriskajām attiecībām vai digitālo risinājumu vai ar to saistītu pakalpojumu izveidi un par kuru starp kopprojekta dalībniekiem projekta iesniegšanas brīdī ir noslēgts sadarbības līgums. Kopprojektu īsteno vismaz divi dalībnieki, kas nav laulātie vai pirmās pakāpes radnieki;

2.3.3. pašvaldība tās īpašumā vai valdījumā esošas infrastruktūras izveidei, kā arī jaunu pamatlīdzekļu iegādei un uzstādīšanai kopīgi ar šo noteikumu 2.3.1., 11.1.1. un 11.2.1. apakšpunktā minētajiem atbalsta pretendentiem, ja starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts sadarbības līgums un projektu īsteno lauku teritorijā;

2.3.4. biedrība vai nodibinājums sadarbībā ar pašvaldību aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas", ja pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošajā infrastruktūrā īsteno sabiedriskā labuma projektu un starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts sadarbības līgums;

2.4. saistītās personas – saimnieciskās darbības veicēji, kas atbilst Komisijas 2022. gada 14. decembra Regulas (ES) 2022/2472, ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2022. gada 21. decembris, Nr. L 327) (turpmāk – regula 2022/2472), I pielikuma 3. panta 3. punkta nosacījumiem;

2.5. interešu konflikts – konflikts, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko pieņem Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012, 61. panta 3. punkta nosacījumiem;

2.6. *(svītrots ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593);*

2.7. neienesīgās investīcijas – investīcijas, kas atbilst regulas 2022/2472 2. panta 39. punktā sniegtajai definīcijai;

2.8. mazvērtīgais inventārs – inventārs, kura kalpošanas laiks nav ilgāks par pieciem gadiem;

2.9. sabiedriskās attiecības – sabiedrības informēšana un atpazīstamības veidošana produktam vai pakalpojumam, tostarp preču zīmes izveide un pozicionēšana tirgū, izmantojot sabiedrisko attiecību speciālista pakalpojumu, plašsaziņas līdzekļus, dalību izstādēs vai vietējo ražotāju tirgū un izgatavojot informatīvus izdales materiālus vai videomateriālus;

2.10. inovācija – jaunu zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas ideju, izstrādņu un tehnoloģiju īstenošana produktā, pakalpojumā vai procesā, ja tas atbilst attiecīgajā vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem inovatīvo risinājumu identificēšanas un atbilstības kritērijiem;

2.11. viedais ciems – kopiena lauku apvidū, kas īsteno vietējās iniciatīvas, lai rastu praktiskus risinājumus ciema ekonomisko, sociālo un vides apstākļu uzlabošanai, maksimāli izmantojot jaunas iespējas un digitālās tehnoloģijas;

2.12. lauku teritorija – Latvijas teritorija, izņemot valstspilsētas un pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaitu nosaka saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem par iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās 2023. gada 1. janvārī;

2.13. tehnikas un iekārtu katalogs – Lauku atbalsta dienesta elektroniskās pieteikšanās sistēmas elektroniskais rīks, ko izmanto tehnikas un iekārtu izmaksu standarta likmes noteikšanai atbilstoši vienību izmaksu standarta likmes metodikai.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

3. Atbalstu piešķir saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 2. decembra Regulu (ES) 2021/2115, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (turpmāk – regula 2021/2115).

4. Intervences mērķi ir:

4.1. stimulēt uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju, produktu un pakalpojumu izveidi, jaunu darbavietu radīšanu, ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus, veicināt vietējo resursu produktīvu un ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī paaugstināt darbinieku kvalifikāciju un sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto personu iesaistīšanu darba tirgū;

4.2. veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā kapitāla un cilvēkkapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tādējādi palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

5. Intervenci īsteno saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam sagatavošanai un īstenošanai:

5.1. intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana" sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju (turpmāk – vietējās attīstības stratēģija) īstenošanai noteiktajā teritorijā;

5.2. atbilstoši vietējo rīcības grupu sagatavotajām un sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam atlases komitejas apstiprinātajām vietējās attīstības stratēģijām.

6. Atbalsta pretendenta pieteikšanās un atbalsta saņemšanas nosacījumus, projektu iesniegumu vērtēšanas un atlases kārtību, lēmuma pieņemšanu, projekta īstenošanas nosacījumus, pārskatu izvērtēšanas un lēmuma pieņemšanas kārtību, publiskā finansējuma pieprasīšanas un maksājumu kārtību, projektu uzraudzību un sankcijas nosaka arī normatīvie akti par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai, ciktāl tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem.

6.¹ Saistītās personas intervencē vērtē saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

7. Vietējā rīcības grupa var ierobežot atbalstāmās jomas un darbības, atbalsta saņēmējus, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas, nosakot tās vietējās attīstības stratēģijā vai izsludinot projektu pieņemšanas kārtu.

8. Intervencē nav atbalstāmas šādas darbības:

8.1. lauksaimniecības produktu primārā ražošana (NACE 2. red. A sadaļas 01.00 klase);

8.2. zvejniecība un akvakultūra (NACE 2. red. A sadaļas 03.00 klase);

8.3. zivsaimniecības produktu pārstrāde (NACE 2. red. C sadaļas 10.20 klase);

8.4. operācijas ar nekustamo īpašumu (NACE 2. red. L sadaļa);

8.5. enerģijas ražošana, sadale un tirdzniecība (NACE 2. red. D sadaļas 35.10 klase), izņemot šo noteikumu 33.4. apakšpunktā minēto gadījumu;

8.6. ieroču un munīcijas ražošana un tirdzniecība (NACE 2. red. grupa 25.40 "Ieroču un munīcijas ražošana" un grupa 47.78 "Citur neklasificēta jaunu preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos");

8.7. tabakas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība (NACE 2. red. 12. nodaļa "Tabakas izstrādājumu ražošana", grupa 46.35 "Tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecība" un grupa 47.26 "Tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos");

8.8. azartspēļu un derību organizēšana (NACE 2. red. 92. nodaļa "Azartspēles un derības");

8.9. finanšu un apdrošināšanas darbības (NACE 2. red. K sadaļa "Finanšu un apdrošināšanas darbības").

9. Publisko finansējumu šo noteikumu 1. punktā minētajās aktivitātēs var saņemt, ja tiek nodrošināta šādu prasību izpilde:

9.1. projekts atbilst vietējās attīstības stratēģijai un citiem projektu pieņemšanas kārtas sludinājumā noteiktajiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem;

9.2. projekta īstenošana dod ieguldījumu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijā, tostarp lauku teritorijā;

9.3. projektu īsteno vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijā vai – šo noteikumu 14. punktā minētajā gadījumā – lauku teritorijā, izņemot gadījumu, ja projektā ir paredzētas šādas darbības:

9.3.1. dalība mācībās darbinieku produktivitātes kāpināšanai;

9.3.2. darbības, kas saistītas ar sabiedriskajām attiecībām;

9.3.3. digitālo risinājumu un pakalpojumu izveide;

9.3.4. šo noteikumu 33.1.2. un 35.1. apakšpunktā minētās mobilās tehnikas vai piekabes (transportlīdzekļa, kam nav motora un kas paredzēts braukšanai savienojumā ar transportlīdzekli) iegāde un aprīkošana ar stacionārām iekārtām, kā arī tādu pamatlīdzekļu iegāde, kas nav stacionāri novietojami. Projektā iegādāto vai aprīkoto mobilo tehniku, piekabi un pamatlīdzekli uzraudzības periodā var izmantot arī ārpus vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijas;

9.3.5. darbības, ko īsteno šo noteikumu 11.2.2. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents;

9.3.6. šo noteikumu 27. punktā minētās jauniešu iniciatīvas;

9.4. dalība izstādēs un vietējo ražotāju tirgū valstspilsētā, ja atbalsta pretendenta juridiskā adrese vai struktūrvienības darbības vieta, vai deklarētā dzīvesvieta (fiziskajai personai, kura veic vai plāno uzsākt saimniecisko darbību) atrodas vietējās rīcības grupas darbības teritorijā;

9.5. atbalsta pretendents, īstenojot projektu aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas", sasniedz projekta mērķi, kas atbilst šo noteikumu 4.1. apakšpunktā minētajam mērķim;

9.6. atbalsta pretendents, īstenojot projektu aktivitātē "Kopienų spēcināšanas un vietas attīstību sekmējošanas iniciatīvas", sasniedz projekta mērķi, kas atbilst šo noteikumu 4.2. apakšpunktā minētajam mērķim;

9.7. atbalsta pretendents ir uzskatāms par saimnieciskās darbības veicēju, ja tas Valsts ieņēmumu dienestā ir iesniedzis iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarāciju vai gada pārskatu par pēdējo noslēgto finanšu gadu, kurā ir norādīti ieņēmumi no saimnieciskās darbības.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

9.¹ Par projektiem, kuros attiecināmo izmaksu kopsumma nepārsniedz 15 000 *euro*, atbalstu šo noteikumu 1. punktā minētajās aktivitātēs piešķir, izmantojot fiksētās summas maksājumu un budžeta projekta aprēķina metodi saskaņā ar regulas 2021/2115 83. panta 1. punkta "c" apakšpunktu un 2. punkta "b" apakšpunktu.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

9.² Atbalstu šo noteikumu 9.¹ un 27. punktā minēto projektu īstenošanai piešķir atbilstoši projekta iesniegumā iekļautajai izmaksu tāmei sadalījumā pa projektā plānotajām darbībām, ar kurām tiks sasniegts projekta rezultāts vai starprezultāti (ja attiecināms), norādot:

9.²1. rezultātu vai starprezultātus un to sasniegšanai plānotās darbības sadalījumā pa izmaksu pozīcijām;

9.²2. katrai pozīcijai nepieciešamo finanšu ieguldījumu *euro* atbilstoši izmaksas pamatojošiem dokumentiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

9.³ Lauku atbalsta dienests pirms šo noteikumu 9.¹ un 27. punktā minētā projekta iesnieguma apstiprināšanas:

9.³1. novērtē projektā ietverto izmaksu pozīciju un summu pamatotību un, ja nepieciešams, pirms fiksētās summas noteikšanas pielāgo tās konkrētajam projektam;

9.³2. atbalsta piešķiršanas lēmumā norāda projekta rezultātu vai starprezultātus, to sasniegšanai īstenojamās darbības un apstiprināto fiksēto summu, kā arī dokumentus, kas iesniedzami konkrētā sasniedzamā rezultāta un starprezultātu pamatošanai;

9.³3. novērtē projekta iesniegumā noteiktā sasniedzamā rezultāta vai starprezultātu samērīgumu ar kopējo projektā noteikto atbalsta apmēru;

9.³4. uzkrāj un arhivē projekta un tā īstenošanu apliecinājošu dokumentu novērtējumu un izmanto to kā apliecinājošu dokumentu vienkāršoto izmaksu pamatošanai.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

II. Atbalsta saņemšanas nosacījumi aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas"

10. Aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai atbalstu sniedz šādām darbībām, kas īstenošanas atsevišķi vai kopā:

10.1. produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū, atpazīstamības tēla veidošana, kvalitatīvu darba apstākļu radīšana un darbinieku produktivitātes kāpināšana;

10.2. produkcijas realizēšanai paredzētas vides radīšana vai labiekārtošana, kā arī jaunu realizācijas veidu ieviešana un to atpazīstamības tēla veidošana.

11. Atbalsta pretendents ir:

11.1. šo noteikumu 10.1. apakšpunktā minētajai darbībai:

11.1.1. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu) vai fiziskā persona, kura veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums nepārsniedz 350 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

11.1.2. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu), kas uzsāk saimniecisko darbību, vai fiziskā persona, kura uzsāk vai plāno veikt saimniecisko darbību, ja tās apgrozījums nepārsniedz 350 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

11.1.3. šo noteikumu 2.3.1. apakšpunktā minētajā gadījumā – lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

11.1.4. šo noteikumu 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā – pašvaldība;

11.2. šo noteikumu 10.2. apakšpunktā minētajai darbībai:

11.2.1. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu) vai fiziskā persona, kura veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums nepārsniedz 350 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas, vai pašvaldība un – šo noteikumu 2.3.1. apakšpunktā minētajā gadījumā – lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

11.2.2. lauksaimniecības produktu ražotājs vai lauksaimniecības produktu pārstrādātājs, kas reģistrēts vietējās rīcības grupas darbības teritorijā, vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, ja projektu īsteno valstspilsētā;

11.3. šo noteikumu 14. punktā minētajā gadījumā:

11.3.1. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu) vai fiziskā persona, kura veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums nepārsniedz 15 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

11.3.2. juridiskā persona (izņemot biedrību un nodibinājumu), kas uzsāk saimniecisko darbību, vai fiziskā persona, kas uzsāk vai plāno veikt saimniecisko darbību, ja tās apgrozījums nepārsniedz 15 000 *euro* pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

12. Nosakot atbalsta pretendenta apgrozījuma apmēru, iekļauj visu tā saistīto personu apgrozījumu.

13. Ja šo noteikumu 11.1.2. vai 11.3.2. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents ir fiziskā persona, tas pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iegūst komersanta, zemnieku saimniecības vai pašnodarbinātās personas statusu. Ja atbalsta pretendents kļūst par kapitāldaļu turētāju komercsabiedrībā, kas īsteno projektu, tam attiecīgajā komercsabiedrībā pieder ne mazāk kā 51 procents kapitāldaļu un Uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas paraksta tiesības.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

14. Šo noteikumu 9.¹ punktā minēto atbalstu šo noteikumu 10. punktā minētajām darbībām piešķir kā fiksētas summas maksājumu ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete", ja tas paredzēts vietējās attīstības stratēģijā un projektu īsteno lauku teritorijā.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

15. Ja aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" šo noteikumu 11.1. un 11.3. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents atbalstu saņem lauksaimniecības produktu pārstrādei:

15.1. tas ir Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrēts vai atzīts pārtikas aprites uzņēmums, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi;

15.2. tas līdz pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanai tiek reģistrēts vai atzīts Pārtikas un veterinārajā dienestā, ja plāno nodarboties ar lauksaimniecības produktu pārstrādi.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

16. Atbalsta pretendents papildus šo noteikumu 9. punktā minētajiem nosacījumiem ievēro šādas prasības:

16.1. atbalsta pretendents vai neviens no kopprojekta dalībniekiem neatbilst nevienai no grūtībās nonākušā saimnieciskās darbības veicēja pazīmēm, kas noteiktas normatīvajos aktos par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai. Ja atbalsta pretendents vai kopprojekta dalībnieks atbilst kādai no grūtībās nonākušā saimnieciskās darbības veicēja pazīmēm, atbalsta pretendents iesniedz Lauku atbalsta dienestā zvērinātu revidenta apstiprinātu operatīvo (starpperiodu) pārskatu, kas apliecina, ka grūtībās nonākušā saimnieciskās darbības veicēja pazīmes ir novērstas. Minētā prasība attiecas arī uz atbalsta pretendentu, kas projektā īsteno šo noteikumu 24. punktā minēto darbību;

16.2. atbalsta pretendents (izņemot šo noteikumu 9.¹ punktā minētā atbalsta pretendents un pašvaldību) un – šo noteikumu 2.3.2. un 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā – arī kopprojekta dalībnieki ar projektam pievienoto finanšu plānu apliecina saimnieciskās darbības ekonomisko dzīvotspēju un spēju īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi. Atbilstoši finanšu plānam starp ieņēmumiem un izdevumiem ir pozitīvs atlikums pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas un gadā, kad plānots sasniegt saimnieciskās darbības rādītāju, bet šo noteikumu 11.1.2. apakšpunktā minētajiem atbalsta pretendentiem – arī projekta iesnieguma iesniegšanas gadā un visos projekta īstenošanas gados. Ja projekta kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 70 000 *euro*, atbalsta pretendents nodrošina atbilstību vismaz diviem no šādiem ekonomiskās dzīvotspējas rādītājiem pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas:

16.2.1. pašu kapitāla attiecība pret aktīvu kopsummu ir vismaz 0,20;

16.2.2. apgrozāmo līdzekļu attiecība pret īstermiņa kreditoriem ir vismaz 1,00, nerēķinot nākamo periodu ieņēmumu daļā ietverto īstermiņa valsts un Eiropas Savienības finansiālo atbalstu;

16.2.3. tīrās peļņas un nolietojuma (reizināta ar 50 procentiem) summa ir vismaz nulle;

16.2.¹ šo noteikumu 9.¹ punktā minētajā gadījumā atbalsta pretendents ar projektam pievienoto finanšu plānu apliecina saimnieciskās darbības ekonomisko dzīvotspēju un spēju īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi. Atbilstoši finanšu plānam starp ieņēmumiem un izdevumiem ir pozitīvs atlikums pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas un pēdējā projekta īstenošanas gadā, bet šo noteikumu 11.1.2. un 11.3.2. apakšpunktā minētajiem atbalsta pretendentiem – projekta iesnieguma iesniegšanas gadā un visos projekta īstenošanas gados;

16.3. pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 11.1.1., 11.1.3. un 11.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti (izņemot pašvaldības, šo noteikumu 9.¹ punktā minētā atbalsta saņēmējus un atbalsta saņēmējus, kas īsteno projektu, kurā ir tikai ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas) sasniedz projektā plānoto apgrozījumu un vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem nozarē, kurā īsteno projektu:

16.3.1. rada vismaz vienu jaunu darbavietu un saglabā esošās darbavietas;

16.3.2. saglabā esošās darbavietas, no kurām vismaz viena ir pilna laika darbavietā;

16.3.3. palielina neto apgrozījumu vismaz par 20 procentiem no projekta attiecināmo izmaksu summas vai par 10 procentiem, ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 100 000 euro;

16.3.4. mazina ietekmi uz vidi. Projekta iesniegumā norāda mērvienību, kā arī datu avotu, kas tiks izmantots sagaidāmās vērtības noteikšanā un izpildē;

16.3.5. īsteno ieguldījumus energoefektivitātes palielināšanā;

16.4. pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 11.1.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti (izņemot pašvaldības, šo noteikumu 9.¹ punktā minētā atbalsta saņēmējus un atbalsta saņēmējus, kas īsteno projektu, kurā ir tikai ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas) sasniedz projektā plānoto apgrozījumu un vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem nozarē, kurā īsteno projektu:

16.4.1. rada vismaz vienu jaunu darbavietu un saglabā esošās darbavietas;

16.4.2. sasniedz neto apgrozījumu vismaz 20 procentu apmērā no projekta attiecināmo izmaksu summas vai 10 procentu apmērā, ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 100 000 euro;

16.4.3. mazina ietekmi uz vidi. Projekta iesniegumā norāda mērvienību, kā arī datu avotu, kas tiks izmantots sagaidāmās vērtības noteikšanā un izpildē;

16.4.4. īsteno ieguldījumus energoefektivitātes palielināšanā;

16.5. ja projekts ir saistīts ar darbinieku produktivitātes kāpināšanu (neattiecas uz šo noteikumu 9.¹ punktā minēto atbalstu), atbalsta pretendents vienojas ar darbiniekiem turpināt darba attiecības vismaz 18 mēnešus pēc projekta īstenošanas un par darbiniekiem tiek maksātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;

16.6. pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 9.¹ punktā minētā atbalsta saņēmējs (izņemot pašvaldības un atbalsta saņēmējus, kas īsteno projektu, kurā ir tikai ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas) veic saimniecisko darbību.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

17. Ja fiziskā persona, kas uzsāk saimniecisko darbību, iegūst individuālā komersanta vai pašnodarbinātas personas statusu, ir uzskatāms, ka tā sasniedz šo noteikumu 16.4.1. apakšpunktā minēto saimnieciskās darbības rādītāju un tai ir pienākums sasniegt vēl vienu no šo noteikumu 16.4. apakšpunktā minētajiem rādītājiem vai – šo noteikumu 9.¹ punktā minētā atbalsta gadījumā – izpildīt šo noteikumu 16.6. apakšpunktā minēto prasību.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

18. Šo noteikumu 2.3.2. un 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā šo noteikumu 16. punktā minētos saimnieciskās darbības rādītājus katrs kopprojekta dalībnieks sasniedz atsevišķi.

19. Pēc projekta īstenošanas atbalsta pretendents sasniedz rādītājus, kas noteikti saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju un atbilst projekta mērķim un projekta iesniegumā paredzētajām darbībām, par kurām vietējā rīcības grupa ir piešķirusi papildu punktus projekta vērtēšanas kritērijos.

20. Šo noteikumu 16.3. un 16.4. apakšpunktā minētos rādītājus atbalsta pretendents sasniedz ne vēlāk kā otrajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas, ja projekta uzraudzības periods ir trīs gadi, vai ne vēlāk kā trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas, ja projekta uzraudzības periods ir pieci gadi, un tos nepazemina visā turpmākajā saistību periodā.

21. Īstenojot ieguldījumus energoefektīvās ēkās, atbalsta pretendents nodrošina, ka pēc būvdarbu pabeigšanas enerģijas patēriņš konkrētajā enerģijas patērētāju grupā, kurā īstenoti ieguldījumi energoefektivitātes palielināšanā, ir samazinājies vismaz par 20 procentiem salīdzinājumā ar situāciju pirms projekta iesnieguma iesniegšanas.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

22. Ja pretendents pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 16. punktā minētos saimnieciskās darbības rādītājus nesasniedz nepārvaramas varas dēļ, no tā neatkarīgu vispārēju tirgus pārmaiņu vai tādu vispārēju cenu izmaiņu dēļ kā, piemēram, valsts ekonomiskā krīze, tad pretendents, iesniedzot pamatojumu, ir tiesīgs lūgt Lauku atbalsta dienestu:

22.1. pārskatīt plānoto rādītāju palielinājumu;

22.2. pagarināt projekta uzraudzības periodu plānoto rādītāju sasniegšanai.

III. Atbalsta saņemšanas nosacījumi aktivitātē "Kopienų spēcināšanas un vietas attīstības sekmējošanas iniciatīvas"

23. Atbalstu aktivitātē "Kopienų spēcināšanas un vietas attīstības sekmējošanas iniciatīvas" atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai piešķir vietējās teritorijas (tostarp dabas un kultūras objektu) sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību, un sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācības un interešu klubu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.

24. Atbalsta pretendents saimnieciskās darbības īstenošanai sakārto šo noteikumu 23. punktā minēto vietējo teritoriju, ja attiecīgo vidi – uzbrauktuves, bezmaksas stāvlaukumus, liftus, durvis, tualetes, dušas telpas – pielāgo personām ar dzirdes, redzes vai kustību traucējumiem, kā arī ratiņkrēslu un ratiņu lietotājiem.

25. Atbalsta pretendents ir pašvaldība, biedrība vai nodibinājums, reliģiska organizācija vai fiziskā persona, kas īsteno šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto sabiedriskā labuma projektu vai šo noteikumu 2.3.4. apakšpunktā minēto kopprojektu. Fiziskā persona sabiedriskā labuma projektu īsteno nesaistīti ar savu saimniecisko darbību (ja tādu veic).

26. Šo noteikumu 24. punktā minētais atbalsta pretendents ir juridiskā vai fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību.

27. Atbalstu jauniešu iniciatīvām, ja to paredz vietējās attīstības stratēģija, kā fiksētas summas maksājumu "Jauniešu iniciatīvas" saskaņā ar regulas 2021/2115 83. panta 1. punkta "c" apakšpunktu un 2. punkta "c" apakšpunktu var saņemt pašvaldība, reliģiskā organizācija, biedrība vai nodibinājums, izpildot šādas prasības:

27.1. projektā ir īstenotas darbības, kas saistītas ar dzīvei nepieciešamo prasmju, zināšanu un kompetences iegūšanu neformālās izglītības ceļā;

27.2. projektā ir iesaistīts plānotais dalībnieku skaits – ne mazāk kā 10 dalībnieku, no kuriem vismaz 80 procentu ir vecumā no septiņiem līdz 25 gadiem;

27.3. atbalsta pretendents (izņemot pašvaldību) gadu pirms projekta iesniegšanas vai projekta iesniegšanas gadā ir sniedzis pakalpojumu šo noteikumu 27.2. apakšpunktā minētajai mērķa grupai.
(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

IV. Publiskā finansējuma veids un apmērs

28. Atbalsta intensitāte no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas:

28.1. aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" ir 40 procentu, bet vietējās attīstības stratēģijā noteiktajos gadījumos tā var tikt paaugstināta līdz 65 procentiem vai, ja to paredz vietējās attīstības stratēģija, līdz 75 procentiem šādos gadījumos:

28.1.1. atbalsta pretendents ir gados jauns lauksaimnieks – fiziskā persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai juridiskā persona, kuras juridiskā adrese ir lauku teritorijā (uz juridisko personu attiecināmos kritērijus piemēro fiziskajai personai – saimniecības īpašniekam vai personai, kurai pieder ne mazāk kā 51 procents kapitāldaļu un Uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas atsevišķas paraksta tiesības), ja tā atbilst šādām prasībām:

28.1.1.1. projekta iesnieguma iesniegšanas dienā nav vecāka par 40 gadiem;

28.1.1.2. ir ieguvusi augstāko vai vidējo profesionālo lauksaimniecības izglītību, apgūstot lauksaimniecības priekšmetus vismaz 160 stundu apjomā saskaņā ar Zemkopības ministrijas apstiprinātajām vadlīnijām lauksaimniecības izglītības atbilstības izvērtēšanai;

28.1.1.3. nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu;

28.1.2. atbalsta pretendents ir mazā lauku saimniecība – saimnieciskās darbības veicējs – fiziskā persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai juridiskā persona, kuras juridiskā adrese ir lauku teritorijā, ja tās gada kopējais neto apgrozījums, ieskaitot saistītās personas, pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas nepārsniedz 15 000 *euro* un tā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu;

28.1.3. investīcijas paredzētas lauku iedzīvotājiem pieejamiem pamatpakalpojumiem lauku teritorijā izglītības, sociālajā vai veselības jomā;

28.1.4. neienesīgās investīcijas paredzētas kvalitatīvu darba apstākļu uzlabošanai vai darbinieku produktivitātes kāpināšanai;

28.2. aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" ir 70 procentu, bet vietējās attīstības stratēģijā noteiktajos gadījumos tā var tikt paaugstināta līdz 90 procentiem vai līdz 100 procentiem šo noteikumu 27. punktā minētā atbalsta saņemšanai.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

29. Šo noteikumu 28. punktā minēto atbalsta intensitāti var paaugstināt prioritārajiem mērķiem, jomām vai rīcības darbībām atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai.

30. Viena atbalstāmā projekta (arī kopprojekta) maksimālā attiecināmo izmaksu summa:

30.1. aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" ir 200 000 *euro*, bet šo noteikumu 9.¹ punktā minētajam atbalstam fiksētās summas maksājuma veidā ar budžeta projekta aprēķina metodi (tostarp "Lauku biļete") – 15 000 *euro*;

30.2. aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" ieguldījumiem pašvaldības infrastruktūras izveidei ir 100 000 *euro* (tostarp šo noteikumu 2.3.4. apakšpunktā minētajā gadījumā), bet pārējiem projektiem nepārsniedz 50 000 *euro*.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

30.¹ Viena atbalstāmā projekta attiecināmo izmaksu summa šo noteikumu 27. punktā minētajam atbalstam

fiksētās summas maksājuma "Jauniešu iniciatīvas" veidā ir 6000 euro.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

31. Vietējā rīcības grupa vietējās attīstības stratēģijā var samazināt projekta maksimālo attiecināmo izmaksu summu (neattiecas uz šo noteikumu 9.¹ punktā minēto atbalstu fikstās summas maksājuma veidā ar budžeta projekta aprēķina metodi (tostarp "Lauku biļete"), ja vien konkrētajai rīcībai publiskā finansējuma atlikums nav mazāks par attiecīgo summu).

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

32. Atbalstu šo noteikumu 1. punktā minētajām aktivitātēm piešķir atbilstoši regulas 2022/2472 nosacījumiem un sniedz saskaņā ar regulas 2022/2472 61. panta nosacījumiem (ja vien aktivitātē "Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" atbalstu nesāņem pašvaldība, reliģiska organizācija, biedrība vai nodibinājums, kas ieguvis sabiedriskā labuma organizācijas statusu), ievērojot šādas prasības:

32.1. atbalsta saņēmējs atbilst regulas 2022/2472 1 pielikumā noteiktajai definīcijai vai ir pašvaldība, kas saņem atbalstu vienā vai vairākās regulas 2022/2472 61. panta 2. punktā minētajās jomās;

32.2. piešķirtais atbalsts viena projekta īstenošanai nepārsniedz regulas 2022/2472 61. panta 3. punktā noteikto maksimālo apmēru;

32.3. atbalstu uzskata par piešķirtu ar dienu, kad Lauku atbalsta dienests ir pieņēmis lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu;

32.4. atbalstu drīkst kumulēt ar citā atbalsta programmā piešķirto finansējumu, ievērojot regulas 2022/2472 8. panta 4., 3., 5. un 7. punktā minētās prasības un nepārsniedzot regulas 2021/2115 73. pantā minēto atbalsta intensitāti;

32.5. informāciju par izmaksāto atbalstu atbalsta saņēmējs glabā 10 gadus no atbalsta saņemšanas dienas un Lauku atbalsta dienests glabā 10 gadus, sākot no dienas, kad ir piešķirts pēdējais atbalsts saskaņā ar šiem noteikumiem, atbilstoši regulas 2022/2472 13. pantā noteiktajām prasībām;

32.6. atbalstu piešķir līdz regulas 2022/2472 64. pantā noteiktā piemērošanas termiņa beigām;

32.7. ja tiek konstatēts, ka pārkāptas regulas 2022/2472 prasības, Lauku atbalsta dienests uzliek par pienākumu atbalsta saņēmējam atmaksāt Lauku atbalsta dienestam nelikumīgi saņemto valsts atbalstu. To atmaksā kopā ar procentiem no līdzekļiem, kas ir brīvi no valsts atbalsta, saskaņā ar Komercedarbības atbalsta kontroles likuma IV vai V nodaļu.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

V. Attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

33. Aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" attiecināmas ir šādas izmaksas:

33.1. jaunu pamatlīdzekļu un programnodrošinājuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas, tostarp:

33.1.1. amfībiju, mopēdu, motociklu, ūdens motociklu, sniega motociklu, triciklu un kvadriciklu iegādes izmaksas, ja atbalsta pretendents ir tūrisma pakalpojuma sniedzējs, kas tūrisma pakalpojumus sniedz vismaz 24 mēnešus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un ar minētajiem pamatlīdzekļiem rada jaunu tūrisma pakalpojumu;

33.1.2. tādu vispārējas nozīmes un speciālo transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētas iekārtas un kas ir mobila pakalpojuma sniegšanas vieta;

33.2. jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas izmaksas, kā arī būves atjaunošanas izmaksas, ja nepieciešams tehniski vai funkcionāli uzlabot valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauto būvi, kas ir tūrisma pakalpojuma sniegšanas vieta, vai ražošanas būvi, un būves restaurācijas izmaksas. Izmaksas ir attiecināmas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir

atbildīgas par darbu izpildi;

33.3. būvmateriālu iegādes izmaksas šo noteikumu 33.2. apakšpunktā minētajiem būvniecības darbiem, pamatojoties uz būvspeciālista sastādītu tāmi un skici;

33.4. tehnikas, iekārtu un aprīkojuma izmaksas, kas paredzēts atjaunojamās vai atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai atbalsta pretendenta pašpatēriņam (elektroenerģijas ražošana izmantošanai esošās un jaunās ražošanas būvēs, dzesēšanai, elektroapgādei), ja elektroenerģijas ražošanas jauda nepārsniedz pretendenta elektroenerģijas pašpatēriņu iepriekšējā kalendāra gadā vai ja atbalsta saņēmējs var pamatot plānoto elektroenerģijas patēriņa palielinājumu. Izmaksas ir attiecināmas, ja tā ir daļa no šo noteikumu 33.1. vai 33.2. apakšpunktā minētajām attiecināmajām izmaksām un šo ieguldījumu galvenais mērķis nav vērsts uz enerģijas ražošanu un tirdzniecību;

33.5. ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas, kas nepieciešamas atbalsta pretendenta produktu vai pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai, tostarp dalības maksa izstādēs un vietējo ražotāju tirgū;

33.6. patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas, kas ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu un nepārsniedz 10 procentu no šo noteikumu 33.1., 33.2., 33.3., 33.4. un 33.5. apakšpunktā minēto attiecināmo izmaksu kopsummas;

33.7. maksa par darbinieku dalību mācībās, kurās apgūst Izglītības kvalitātes valsts dienestā licencētu vai akreditētu izglītības programmu un par kuru sekmīgu apguvi tiek saņemts sertifikāts, vai maksa par transportlīdzekļa vadītāja apmācību, ja tiek iegūta atbilstošās kategorijas transportlīdzekļa vadītāja apliecība;

33.8. komandējuma izmaksas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi, ja tās ir tieši saistītas ar projekta īstenošanu un nepārsniedz divus procentus no šo noteikumu 33.7. apakšpunktā minētajām izmaksām;

33.9. projekta iesnieguma sagatavošanas izmaksas un vispārējās izmaksas (tai skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomiskā pamatojuma, patentu un licenču saņemšanas un energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī maksa par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā), kas ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu, piemērojot Zemkopības ministrijas apstiprināto vienotās likmes aprēķina metodiku.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

33.¹ Ja atbalsta pretendents projektā plāno uzsākt vai uzsāk saimniecisko darbību (tostarp šo noteikumu 9.¹ punktā minētā atbalsta gadījumā), šo noteikumu 33.5. un 33.7. apakšpunktā minētās attiecināmās izmaksas ir projekta daļa un ir nepieciešamas projekta mērķa sasniegšanai.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

33.² Šo noteikumu 14. punktā minētajam atbalstam attiecināmas ir šo noteikumu 33. punktā minētās attiecināmās izmaksas, kā arī šādas izmaksas:

33.²1. lietotu pamatlīdzekļu iegādes un uzstādīšanas izmaksas, ja tie nav vecāki par pieciem gadiem un pamatlīdzekļu vecums ir pierādāms;

33.²2. mazvērtīgā inventāra iegādes izmaksas, ja tā ir projekta daļa.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

33.³ Atbalstu par šo noteikumu 33.1. apakšpunktā minētajām attiecināmajām izmaksām šo noteikumu 15. punktā minētajā gadījumā piešķir, piemērojot tehnikas un iekārtu katalogu, ja konkrētā iekārta ir pieejama tehnikas un iekārtu katalogā.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

34. Šo noteikumu 10.2. apakšpunktā minētajā darbībā attiecināma ir arī internetveikala un tirdzniecības platformas izveide.

35. Aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" attiecināmas ir šādas izmaksas:

35.1. jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas, tostarp tādu vispārējas nozīmes un speciālo transportlīdzekļu iegādes izmaksas, kas pielāgoti specifisku darbu veikšanai, kam ir uzstādītas specifisko funkciju izpildei paredzētas iekārtas un kas ir mobila sociālā pakalpojuma sniegšanas vieta;

35.2. jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas, būves atjaunošanas un būves restaurācijas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu;

35.3. būvmateriālu iegādes izmaksas šo noteikumu 35.2. apakšpunktā minētajiem būvniecības darbiem, pamatojoties uz būvspeciālista sastādītu tāmi un skici;

35.4. būvniecības, tai nepieciešamo būvmateriālu un mazvērtīgā inventāra iegādes izmaksas, ja būvdarbiem nav nepieciešama būvniecības ieceres dokumentācija;

35.5. mācību izmaksas, ja projektu īsteno biedrība vai nodibinājums un klātienē piedalās vismaz 10 dalībnieku;

35.6. ar sabiedriskajām attiecībām saistītās izmaksas, kas nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai un nepārsniedz 10 procentu no šo noteikumu 35.1., 35.2. un 35.3. apakšpunktā minēto attiecināmo izmaksu kopsummas;

35.7. projekta iesnieguma sagatavošanas izmaksas un vispārējās izmaksas (tai skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomiskā pamatojuma, patentu un licenču saņemšanas un energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī maksa par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā), kas ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu, piemērojot Zemkopības ministrijas apstiprināto vienotās likmes aprēķina metodiku.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

36. Šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētās izmaksas neattiecas uz pamatlīdzekļu iegādi, un projektā, kurā paredzētas šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētās izmaksas, nav attiecināma pamatlīdzekļu iegāde.

37. Aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" (izņemot gadījumu, ja projektā ir tikai šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētās izmaksas) gadu pēc projekta pabeigšanas attiecināmas ir arī ar projektu saistītā personāla atalgojuma izmaksas (tai skaitā ar to saistītie nodokļi un nodevas) un darbības nodrošināšanas izmaksas, ja tās nepārsniedz 15 procentu no šo noteikumu 35. punktā minēto attiecināmo izmaksu summas. Ar projekta īstenošanu saistītajam personālam atalgojumu izmaksā ne mazāk kā sešus mēnešus.

37.¹ Šo noteikumu 27. punktā minētajam atbalstam attiecināmas ir šādas izmaksas, kas saistītas ar projekta mērķa sasniegšanu:

37.¹¹. telpu noma un telpu apsaimniekošanas izmaksas;

37.¹². tehnikas, iekārtu un to aprīkojuma nomas izmaksas;

37.¹³. kancelejas preču iegādes izmaksas;

37.¹⁴. transporta izmaksas, tai skaitā transporta noma, maksa par sabiedrisko transportu un transporta pakalpojumiem;

37.¹⁵. degvielas izmaksas;

37.¹⁶. maksa par autostāvvietu izmantošanu;

37.¹⁷. ēdināšanas izmaksas;

37.¹⁸. aktivitāšu īstenošanai nepieciešamā mazvērtīgā inventāra iegādes izmaksas;

37.¹⁹. informācijas, publicitātes pasākumu un reprezentācijas izmaksas;

37.¹¹⁰. trešo personu sniegto ārējo pakalpojumu, tostarp autoratlīdzības, izmaksas, ja attiecīgie pakalpojumi tiek izmantoti tikai projekta mērķu sasniegšanai;

37.¹¹¹. atlīdzība projekta vadītājam, arī nodokļi un nodevas;

37.¹¹². pasākuma dalībnieku apdrošināšanas izmaksas;

37.¹¹³. šo noteikumu 35.7. apakšpunktā minētās projekta sagatavošanas izmaksas.
(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

38. Attiecināms ir pievienotās vērtības nodoklis, ja to nav tiesību atskaitīt no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodokli normatīvajos aktos par pievienotās vērtības nodokli noteiktajā kārtībā.

39. Attiecināmas ir tikai tādu pamatlīdzekļu iegādes un tādas būvprojekta tāmes pozīciju un būvmateriālu izmaksas, kas ir tieši saistītas ar konkrētā projekta mērķa sasniegšanu.

40. Ja atbalsta pretendents neparedz publisko finansējumu iekārtu uzstādīšanai, publisko finansējumu par attiecīgajām iekārtām saņem tikai pēc to nodošanas ekspluatācijā un apliecinātu dokumentu iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā.

41. Ja projektā finansējums ir paredzēts tikai būvniecības izmaksām, bet nav paredzēts ēku un telpu aprīkošanas, iekārtu un aprīkojuma iegādes un uzstādīšanas izmaksām, atbalsta saņēmējs pēdējo maksājuma pieprasījumu Lauku atbalsta dienestā iesniedz pēc ēku un telpu aprīkošanas, iekārtu un aprīkojuma iegādes un uzstādīšanas, kad ir iespējama funkcionāla telpu un teritorijas izmantošana, ražošana vai pakalpojuma sniegšana.

42. Šo noteikumu 1. punktā minētajās aktivitātēs neattiecināmas ir šādas izmaksas:

42.1. procentu maksājumi, maksa par naudas pārskaitījumiem, valūtas maiņas komisijas maksājumi un valūtas kursa svārstību dēļ radušies zaudējumi;

42.2. naudas sodi, līgumsodi un tiesas prāvu izmaksas;

42.3. tādu apakšlīgumu slēgšana, kuri mākslīgi un nepamatoti palielina projekta izmaksas un kuros samaksa ir noteikta procentos no kopējām projekta izmaksām;

42.4. izmaksas, kas saistītas ar jebkuru piegādi, pakalpojumu vai darbu, ja nav organizēta atbilstoša iepirkuma procedūra saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu, izņemot gadījumu, ja tiek iegādāta tehnika un iekārtas atbilstoši tehnikas un iekārtu katalogam;

42.5. esošo būvju, iegādāto pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma uzturēšanas izmaksas, izņemot šo noteikumu 35.4. apakšpunktā minēto gadījumu;

42.6. lietotu būvmateriālu iegādes izmaksas;

42.7. īpašuma vai kapitāldaļu iegādes izdevumi;

42.8. tehniskās apkopes, rezerves daļu un ekspluatācijas izdevumi;

42.9. atlīdzība personālam, izņemot šo noteikumu 35.5. apakšpunktā, 37. punktā un 37.¹¹¹. apakšpunktā minēto gadījumu;

42.10. jebkuras piemaksas par papildu darbu, virsstundu darbu vai darbu svētku dienās, prēmijas, materiālā stimulēšana un naudas balvas;

42.11. nodokļi un nodevas, izņemot šo noteikumu 33.9., 35.5., 35.7. apakšpunktā, 37. punktā, 37.¹11. apakšpunktā un 38. punktā minēto gadījumu;

42.12. transportlīdzekļu iegādes izdevumi, izņemot šo noteikumu 33.1.1., 33.1.2. un 35.1. apakšpunktā minēto gadījumu;

42.12.¹ ceļojuma vai dzīvojamā treilera (tostarp kempingpiekabes) iegādes izmaksas;

42.13. izdevumi, kas saistīti ar jebkuru darbību īstenošanu ārvalstīs;

42.14. tādu pamatlīdzekļu iegādes izmaksas, kuri ir saistīti ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu, un traktoru iegādes izmaksas;

42.15. maksa par mācībām, kas ir daļa no vispārējās vidējās izglītības vai augstākās izglītības programmām vai ir saistītas ar Eiropas Savienības vai citu finanšu instrumentu atbalsta saņemšanu un projekta iesnieguma sagatavošanu;

42.16. izmaksas, kas radušās pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, izņemot šo noteikumu 33.9. un 35.7. apakšpunktā minētās izmaksas;

42.17. dzīvnieku un viengadīgu augu iegādes izmaksas;

42.18. hidrotehnisko būvju izveides izmaksas;

42.19. mazvērtīgā inventāra iegādes izmaksas, izņemot šo noteikumu 33.²2., 35.4., 35.5. un 37.¹18. apakšpunktā minēto gadījumu;

42.20. citas izmaksas, kas nav attiecināmas saskaņā ar regulas 2021/2115 73. pantu.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

43. Izmaksas, kas pēc Lauku atbalsta dienesta novērtējuma pārsniedz vidējās tirgus izmaksas, kā arī aktivitāšu īstenošanas un mērķu sasniegšanas laika grafika noteiktajā termiņā nepabeigto darbu izmaksas uzskata par neattiecināmajām izmaksām.

VI. Pieteikšanās kārtība un iesniedzamie dokumenti

44. Projektu iesniegumu pieņemšana notiek kārtās un ilgst vismaz 30 dienu.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

45. Vietējā rīcības grupa ne vēlāk kā mēnesi pirms projektu iesniegumu pieņemšanas sākuma saskaņo ar Lauku atbalsta dienestu šādu informāciju, ko Lauku atbalsta dienests ievieto savā tīmekļvietnē:

45.1. termiņš, kad tiks uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana, un projektu īstenošanas termiņš;

45.2. attiecīgajai kārtai un vietējās attīstības stratēģijas mērķim, un konkrētajai rīcībai piešķirtais atbalsta apmērs, viena atbalstāmā projekta maksimālā attiecināmo izmaksu summa, atbalsta intensitāte, rīcības apraksts un atbilstošā šo noteikumu 1. punktā minētā aktivitāte un 10. punktā minētā darbība, kā arī papildu nosacījumi rīcībā atbalstāmajiem projektiem attiecīgajā kārtā;

45.3. projektu vērtēšanas kritēriji un to izvērtēšanai nepieciešamā informācija, kas jāsniedz projekta iesniegumā sadaļā "Papildu informācija, kas sniedzama saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju", kā arī minimālais punktu skaits, kas iegūstams, lai par projektu sniegtu pozitīvu atzinumu, – par katru vietējās attīstības stratēģijā iekļauto rīcību, ar kuru ir saistīta projektu iesniegumu pieņemšana;

45.4. vietējās rīcības grupas nosaukums un adrese, kurā var iepazīties ar vietējās attīstības stratēģiju, kā arī kontaktinformācija (kontaktpersonas vārds un uzvārds, tālruna numurs, elektroniskā pasta adrese).

46. Vietējā rīcības grupa pēc saskaņošanas ar Lauku atbalsta dienestu savā tīmekļvietnē ievieto informāciju par projektu iesniegumu pieņemšanu atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai, norādot informācijas ievietošanas datumu, šo noteikumu 45. punktā minēto informāciju, kā arī atsauci uz Lauku atbalsta dienesta tīmekļvietni un norādi uz Lauku atbalsta dienesta Elektronisko pieteikšanās sistēmu.

47. Ja attiecīgā kārta ir ilgāka par 30 dienām, pēc dienas, kad iesniegto projektu īstenošanai pieteiktais publiskais finansējums sasniedz 80 procentu no konkrētajā kārtā pieejamā finansējuma, Lauku atbalsta dienests un vietējā rīcības grupa savā tīmekļvietnē ievieto paziņojumu par to, ka projektu iesniegumu iesniegšana beigsies pēc 30 dienām, ja līdz šo noteikumu 45. punktā minētajā kārtībā izsludinātā iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām atlikušas vairāk nekā 30 dienas. Pēc projektu iesniegšanas termiņa beigām vietējā rīcības grupa projektu iesniegumus apkopo un sarindo atbilstoši vietējās attīstības stratēģijas konkrētajai rīcībai noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

48. Lai pieteiktos atbalsta saņemšanai aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas", atbalsta pretendents saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā šādus dokumentus:

48.1. projekta iesniegumu, kas ietver informāciju par atbalsta pretendentu (darbības apraksts, raksturojošie rādītāji, ražošanas ēkas un būves, tehnika un iekārtas, saņemtais publiskais finansējums), informāciju par projektu (projekta mērķi, projekta apraksts, projekta īstenošanas vieta, projekta īstenošanas darbības virziens, ar investīcijām sasniedzamie rādītāji un ieguldījums Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam mērķa virzienos, ietekme uz klimata pārmaiņām, inovāciju apraksts, projektā plānotās izmaksas, informācija, kas sniedzama saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju), pavaddokumentus, esošo un plānoto ieņēmumu un izdevumu kopsavilkumu;

48.2. atbalsta pretendenta deklarāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai. Ja īsteno kopprojektu, atbalsta pretendenta deklarācijas aizpilda visi kopprojekta dalībnieki;

48.3. ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu un uzstādīt stacionāros pamatlīdzekļus, atbalsta pretendents nomā, – nomas līguma kopiju. Ja paredzēta jauna būvniecība, būves pārbūve, būves novietošana, būves ierīkošana, būves restaurācija vai būves atjaunošana un nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu, atbalsta pretendents nomā, tas kopā ar projekta iesniegumu vai pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iesniedz zemesgrāmatā reģistrētu ilgtermiņa nomas līgumu. Ja paredzēta tādu pamatlīdzekļu iegāde, kuri nav stacionāri novietojami (ja vien projektā plānotās aktivitātes neīsteno noteiktā telpā), atbalsta pretendents nomas līguma vietā iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku par pamatlīdzekļu novietošanu vai uzglabāšanu. Nomas līgums vai saskaņojums (ja attiecināms) ar nekustamā īpašuma īpašnieku ir noslēgts vismaz uz pieciem gadiem vai, ja projekta kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 50 000 euro, – uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas;

48.4. iepirkuma procedūru apliecinošus dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai, ja vien iegādei nepiemēro tehnikas un iekārtu katalogu. Būvniecības iepirkuma procedūru apliecināšie dokumenti iesniedzami *Excel* formātā;

48.5. ja projektā plānota jauna būvniecība, būves atjaunošana, būves restaurācija, būves ierīkošana, būves novietošana vai pārbūve vai būvmateriālu iegāde, – informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā (ja šī prasība attiecas uz atbalsta pretendentu saskaņā ar būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem);

48.6. *(svītrots ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593);*

48.7. ja tiek īstenots kopprojekts šo noteikumu 2.3.2. un 2.3.3. apakšpunktā minētajā gadījumā, – kopprojekta dalībnieku sadarbības līgumu, kas:

48.7.1. apliecina atbalsta pretendenta tiesības pārstāvēt kopprojektā iesaistītās personas iesniegt projekta

iesniegumu, īstēnot projektu un saņemt atbalstu;

48.7.2. paredz izmaksu sadali, norēķinu kārtību starp kopprojekta dalībniekiem un saistības, kas izriet no projekta īstenošanas (neattiecas uz šo noteikumu 2.3.3. apakšpunktā minēto gadījumu). Kopprojekta dalībnieka ieguldījums projektā ir vismaz pieci procenti no projekta privātā finansējuma daļas;

48.8. atbalsta pretendenta pašnovērtējumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijā attiecīgajai rīcībai noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem, norādot katram kritērijam atbilstošo punktu skaitu un pamatojot punktu skaita atbilstību;

48.9. kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, – kredītiestādes, līzinga sabiedrības vai krājaizdevu sabiedrības lēmumu par kredīta piešķiršanu, ja projekta īstenošanai tiks ņemts kredīts, vai dokumentus, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ja projekta īstenošanā atbalsta pretendents plāno ieguldīt privātos (izņemot kredītu) naudas līdzekļus, – par projektiem, kuru kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 100 000 *euro*. Ja projektā paredzēti būvniecības darbi, kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības lēmumu par kredīta piešķiršanu vai dokumentu, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ieguldot privātos līdzekļus, iesniedz deviņu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu;

48.10. ja investīcijas paredzētas ēku energoefektivitātes palielināšanai, – neatkarīga eksperta ēku energoefektivitātes jomā vai uzņēmuma energoauditora sagatavotu ēkas energosertifikātu, uzņēmuma energoaudita pārskatu vai energoefektivitātes paaugstināšanas atzinumu un to pielikumu kopijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ēku energosertifikāciju, kas ietver projektā veicamās darbības un apliecina šo noteikumu 21. punktā minētās prasības izpildi;

48.11. nacionālajā akreditācijas institūcijā akreditēta energoauditora atzinumu, kas apliecina iekārtas energoefektivitātes palielinājumu vismaz par 20 procentiem salīdzinājumā ar nomaināmo iekārtu, enerģijas patēriņa datus pirms un pēc projekta īstenošanas, enerģijas sākumdatu un to avotus, izmantoto aprēķinu metodiku un izdarīto mērījumu aprakstu, ja paredzēti ieguldījumi energoefektivitātei iekārtās;

48.12. ja projekts paredz atjaunojamās enerģijas ražošanu pašpatēriņam, – informāciju par atbalsta pretendenta elektroenerģijas patēriņu iepriekšējā kalendāra gadā. Ja atjaunojamās enerģijas ražošanas jauda pārsniedz iepriekšējā kalendāra gadā patērēto elektroenerģijas apjomu, atbalsta pretendents papildus iesniedz pamatojumu elektroenerģijas jaudas palielināšanai un tehnisko dokumentāciju, kas apliecina sagaidāmo elektroenerģijas patēriņa pieaugumu.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

49. Lai pieteiktos atbalsta saņemšanai aktivitātē "Kopienų spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas", atbalsta pretendents saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā šādus dokumentus:

49.1. projekta iesniegumu, kas ietver informāciju par atbalsta pretendentu (darbības apraksts, raksturojošie rādītāji, informācija par atbalsta pretendenta pamatlīdzekļiem, saņemtais publiskais finansējums) un projektu (projekta mērķi, projekta apraksts, projekta īstenošanas vieta, ar investīcijām sasniedzamie rādītāji un ieguldījums Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam mērķa virzienos, ietekme uz klimata pārmaiņām, inovāciju apraksts, projektā plānotās izmaksas, informācija, kas sniedzama saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju), un pavaddokumentus;

49.2. atbalsta pretendenta deklarāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai;

49.3. ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstēnot projektu un uzstādīt stacionāros pamatlīdzekļus, atbalsta pretendents nomā, – nomas līguma kopiju. Ja paredzēta jauna būvniecība, būves pārbūve, būves ierīkošana, būves novietošana, būves restaurācija vai būves atjaunošana un nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstēnot projektu, atbalsta pretendents nomā, tas kopā ar projekta iesniegumu vai pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iesniedz zemesgrāmatā reģistrētu ilgtermiņa nomas līgumu. Ja nekustamais īpašums, kurā īstēno projektu, ir valsts vai pašvaldības īpašumā vai valdījumā, atbalsta pretendents var iesniegt tāda patapinājuma līguma kopiju, kas noslēgts vismaz uz pieciem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas. Ja paredzēta atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošana vai tādu pamatlīdzekļu iegāde, kuri nav stacionāri novietojami (ja vien projektā plānotās darbības neīstēno noteiktā telpā), atbalsta pretendents nomas līguma vietā iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku par atsevišķu labiekārtojuma elementu ierīkošanu vai pamatlīdzekļu novietošanu vai uzglabāšanu. Nomas līgums, patapinājuma līgums vai

saskaņojums ar nekustamā īpašuma īpašnieku ir noslēgts vismaz uz pieciem gadiem vai, ja projekta kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 50 000 euro, – uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas;

49.4. iepirkuma procedūru apliecinošus dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai. Būvniecības iepirkuma procedūru apliecināšie dokumenti iesniedzami *Excel* formātā;

49.5. ja projektā plānota jauna būvniecība, būves atjaunošana, būves restaurācija, būves ierīkošana, būves novietošana vai pārbūve vai būvmateriālu iegāde, – informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā (ja šī prasība attiecas uz atbalsta pretendentu saskaņā ar būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem);

49.6. (svītrots ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593);

49.7. (svītrots ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593);

49.8. atbalsta pretendenta pašnovērtējumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijā attiecīgajai rīcībai noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem, norādot katram kritērijam atbilstošo punktu skaitu un pamatojot punktu skaita atbilstību;

49.9. ja tiek īstenots kopprojekts šo noteikumu 2.3.4. apakšpunktā minētajā gadījumā, – kopprojekta dalībnieku sadarbības līgumu, kas apliecina atbalsta pretendenta tiesības pārstāvēt kopprojektā iesaistītās personas, iesniegt projekta iesniegumu, īstenot projektu un saņemt atbalstu.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

50. Ja nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu, pretendents nenomā, nepatapina vai neiesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku saskaņā ar šo noteikumu 48.3. un 49.3. apakšpunktu, tad nekustamajam īpašumam jābūt pretendenta īpašumā, ko apliecina ieraksts zemesgrāmatā, vai arī zemesgrāmatā ir ierakstītas nekustamā īpašuma apbūves tiesības, bet, ja pretendents ir pašvaldība, tad nekustamais īpašums ir pašvaldības īpašumā, ko apliecina ieraksts zemesgrāmatā, vai pašvaldības valdījumā.

51. Pretendējot uz finansējumu jaunai būvniecībai, būves atjaunošanai, būves restaurācijai, būves ierīkošanai, būves novietošanai un pārbūvei, kā arī būvmateriālu iegādei, atbalsta pretendents projekta iesniegumā vai sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stāties spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, informē Lauku atbalsta dienestu par Būvniecības informācijas sistēmā uzsāktās būvniecības lietas numuru un sagatavoto tehnisko dokumentāciju par būvniecības procesu (ja attiecināms). Minētajā gadījumā iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar būvniecības izmaksām, iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stāties spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas. Informāciju par papildinātu būvatļauju ar būvvaldes atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi atbalsta pretendents iesniedz Lauku atbalsta dienestā kopā ar projekta iesniegumu vai deviņu mēnešu laikā pēc dienas, kad stāties spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Ja atbalsta pretendents ir pašvaldība, iepirkumu un būvniecības dokumentāciju iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai deviņu mēnešu laikā pēc dienas, kad stāties spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

52. Ja atbalsta pretendents ir pašvaldība, tā iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar preces iegādi vai pakalpojumu (izņemot būvdarbus), iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai projekta iesniegumam pievieno izvērstu tirgus cenu izpēti un iepirkuma dokumentus iesniedz sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stāties spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

53. Ja atbalsta pretendents (izņemot pašvaldību) atbalsta saņemšanai izmanto rēķinu priekšapmaksu vai avansa pieprasījumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai, tas informāciju par Būvniecības informācijas sistēmā uzsāktās būvniecības lietas numuru un sagatavoto tehnisko dokumentāciju par būvniecības procesu (ja attiecināms), kā arī iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar būvniecības izmaksām, iesniedz Lauku atbalsta dienestā kopā ar rēķinu priekšapmaksas vai avansa pieprasījumu.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

53.¹ Īstenojot šo noteikumu 9.¹ punktā minēto projektu, atbalsta pretendents informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā (ja attiecināms), kā arī iepirkuma dokumentus, kas saistīti ar būvniecības izmaksām, iesniedz kopā ar projekta iesniegumu.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

54. Ja atbalsta pretendents ir biedrība vai nodibinājums, tas papildus šo noteikumu 49. punktā minētajiem dokumentiem iesniedz valdes apstiprinātu lēmumu par projekta īstenošanu un visām no tā izrietošajām saistībām, norādot projekta kopējās izmaksas un finansēšanas avotus.

55. Ja atbalsta pretendents ir pašvaldība, tā papildus šo noteikumu 48. un 49. punktā minētajiem dokumentiem iesniedz pašvaldības lēmumu par piedalīšanos projektā un projekta īstenošanai nepieciešamā finansējuma apmēru, norādot projekta kopējās izmaksas un finansēšanas avotus.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

VII. Projektu vērtēšana un lēmuma pieņemšana

56. Vietējā rīcības grupa mēneša laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām vai, ja attiecīgā kārta ilgst vairāk par 30 kalendāra dienām, mēneša laikā pēc katra attiecīgās kārtas mēneša beigām izvērtē projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijā iekļautajai rīcībai šādā kārtībā:

56.1. projektu, kas neatbilst vietējās attīstības stratēģijā noteiktajai rīcībai, tālāk nevērtē, un vietējā rīcības grupa pieņem lēmumu par projekta noraidīšanu un paziņo to atbalsta pretendentam;

56.2. projektam, kas atbilst vietējās attīstības stratēģijā noteiktajai rīcībai, piešķir punktus atbilstoši vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem;

56.3. katrai vietējās attīstības stratēģijā noteiktajai rīcībai atsevišķi izveido projektu sarakstu, sarindojot projektus pēc iegūto punktu skaita. Projektu sarakstā norāda katrai rīcībai izsludināto publisko finansējumu *euro*, no citām rīcībām pārcelto publisko finansējumu *euro* (ja attiecināms), atbalsta pretendenta, projekta nosaukumu, projekta īstenošanas vietu (mazāko teritoriālo vienību), projekta iesnieguma publisko finansējumu, projekta iesniegumam piešķirto punktu skaitu un attiecīgo pozitīvo vai negatīvo lēmumu. Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroka ir projektam, kas saņēmis vairāk punktu par vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem īpašajiem kritērijiem;

56.4. pieņem lēmumu par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai, ja tas saņēmis vismaz minimālo punktu skaitu un tā īstenošanai attiecīgajā kārtā ir pietiekams publiskais finansējums, un paziņo to atbalsta pretendentam. Minimālo punktu skaitu nosaka samērīgu salīdzinājumā ar maksimālo punktu skaitu, ko projekts var iegūt atbilstoši vērtēšanas kritērijiem. Vietējā rīcības grupa lēmumu par tāda projekta noraidīšanu, kurš nav ieguvis minimālo punktu skaitu atbilstoši vērtēšanas kritērijiem un kuram piešķirtais punktu skaits publiskā finansējuma iegūšanai attiecīgajā kārtā nav pietiekams, sagatavo divu mēnešu laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām vai, ja attiecīgā kārta ilgst vairāk par 30 kalendāra dienām, pēc katra attiecīgās kārtas mēneša beigām un paziņo to atbalsta pretendentam.

57. Vietējā rīcības grupa 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 56. punktā minētā vērtēšanas termiņa beigām Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā vienlaikus iesniedz šādus dokumentus:

57.1. šo noteikumu 56.3. apakšpunktā minēto projektu sarakstu. Lauku atbalsta dienests informāciju par vietējās rīcības grupas vērtēšanas rezultātiem ievieto savā tīmekļvietnē;

57.2. lēmumus par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai un vidējo projektu vērtēšanas kritēriju vērtējumu. Attiecībā uz inovatīviem projektiem un projektiem, kam piešķir paaugstinātu atbalsta intensitāti atbilstoši šo noteikumu 28. punktam, lēmumā par projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai iekļauj projekta atbilstības pamatojumu vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem inovatīvajiem risinājumiem un inovāciju kritērijiem, kā arī paaugstinātas atbalsta intensitātes kritēriju piešķiršanai;

57.3. lēmēj institūcijas sēdes protokolus. Lēmēj institūcijas sēdes protokolā norāda projekta iesniegumā paredzēto darbību, par kuru ir iegūti projektu vērtēšanas kritēriju punkti, bet kuru veiks projekta īstenošanas

laikā vai pēc tā, personas, kas piedalījušās lēmuma pieņemšanā, to pārstāvēto iestādi, informāciju par balsu sadalījumu starp publiskā un privātā sektora pārstāvjiem, kā arī personas, kas nav piedalījušās lēmumu pieņemšanā par tādiem projektu iesniegumiem, kuri rada interešu konfliktu;

57.4. lēmēj institūcijas pārstāvju un paraksttiesīgās personas interešu deklarāciju, uzsākot pildīt valsts amatpersonas pienākumus. Interešu deklarāciju iesniedz arī persona, kas protokolē lēmēj institūcijas sēdes;

57.5. projektu vērtētāju individuālo vērtējumu par katru projektu un projektu vērtētāju interešu konflikta deklarāciju, ja vien projektu vērtētājs nav šo noteikumu 57.4. apakšpunktā minētā persona.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

58. Projektu iesniegumi, par kuriem vietējā rīcības grupa ir pieņēmusi lēmumu, ka tie neatbilst vietējās attīstības stratēģijai, uzskatāmi par neatbilstošiem publiskā finansējuma saņemšanai, un Lauku atbalsta dienests nepārbauda to atbilstību pārējiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem. Lauku atbalsta dienests nevērtē arī projektu iesniegumus, kurus vietējā rīcības grupa ir noraidījusi publiskā finansējuma nepietiekamības dēļ, ja vien Lauku atbalsta dienests nav pieņēmis lēmumu par kāda projekta iesnieguma noraidīšanu un, ievērojot atbrīvoto publisko finansējumu, vietējā rīcības grupa nav atcēlusi lēmumu par projekta noraidīšanu citam projekta iesniegumam, kurš konkrētajā rīcībā ieguvis lielāko punktu skaitu.

59. Lēmumu par projekta iesnieguma atbilstību vietējās attīstības stratēģijai un par publiskā finansējuma pietiekamību paraksta vietējās rīcības grupas paraksttiesīgā persona. Vietējās rīcības grupas lēmumu var apstrīdēt mēneša laikā pēc tā stāšanās spēkā, iesniedzot iesniegumu vietējās rīcības grupas lēmēj institūcijas vadītājam. Vietējās rīcības grupas lēmēj institūcijas vadītāja lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

60. Ja projekta iesniegumā norādītā informācija nav pietiekama, lai vietējā rīcības grupa varētu izvērtēt projekta atbilstību šo noteikumu 56. punktā minētajām prasībām, tā rakstiski var pieprasīt atbalsta pretendenta papildu informāciju. Pieprasīto informāciju atbalsta pretendents iesniedz piecu darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Ja pieprasītā informācija noteiktajā termiņā netiek iesniegta, vietējā rīcības grupa projekta iesniegumu vērtē atbilstoši šo noteikumu 56. punktā minētajām prasībām, pamatojoties uz projekta iesniegumā norādīto informāciju, un piešķir zemāko vērtējumu atbilstoši attiecīgajam vērtēšanas kritērijam. Vietējā rīcības grupa saraksti ar atbalsta pretendentu pievieno projekta iesniegumam un iesniedz Lauku atbalsta dienestā šo noteikumu 57. punktā minētajā kārtībā un termiņā.

61. Vietējā rīcības grupa informāciju par vietējās rīcības grupas pārstāvjiem, kas iegūst valsts amatpersonas statusu vai beidz pildīt valsts amatpersonas pienākumus, vai valsts amatpersonas pienākumus pilda uz laiku (aizvieto), iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā piecu darbdienu laikā pēc attiecīgā notikuma. Lauku atbalsta dienests iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā vietējās rīcības grupas valsts amatpersonu sarakstu vai tā grozījumus.

VIII. Projekta īstenošanas nosacījumi

62. Atbalsta saņēmējs, kas īsteno projektu aktivitātē "Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas":

62.1. piecas darbdienu pirms mācībām, kas saistītas ar šo noteikumu 35.5. apakšpunktā minētajām izmaksām, un pirms pasākuma, kurā saņem šo noteikumu 27. punktā minēto fiksētas summas maksājumu "Jauniešu iniciatīvas", bet ne agrāk par dienu, kad stāties spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, informē vietējo rīcības grupu un Lauku atbalsta dienestu par tā norises vietu un laiku;

62.2. līdz pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanai nodrošina projekta rezultātu publicitāti plašsaziņas līdzekļos vai savā tīmekļvietnē. Atbalsta saņēmējs kopā ar pēdējā maksājuma pieprasījumu iesniedz Lauku atbalsta dienestā informāciju, kas apliecina projekta rezultātu publicitāti plašsaziņas līdzekļos vai tīmekļvietnē.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

63. Atbalsta saņēmējs, kas, īstenojot projektu, izveido jaunu tūrisma pakalpojumu, līdz pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanai Lauku atbalsta dienestā un turpmāk visā projekta uzraudzības periodā katru gadu kā tūrisma pakalpojumu sniedzējs ir iekļauts ar tūrisma jomas popularizēšanu saistītas institūcijas tīmekļvietnē.

64. Uzraudzības periodā pēc projekta īstenošanas atbalsta saņēmējs ievēro lietderības principu, lai nodrošinātu labāko attiecību starp izmantotajiem resursiem un gūto rezultātu projekta mērķu sasniegšanā.

65. Projektu uzraudzības periods ir pieci gadi, bet projektiem, kuru kopējā attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz 50 000 euro, – trīs gadi. Projektu uzraudzības periodu nepiemēro projektiem, kuri ietver šo noteikumu 35.5. apakšpunktā vai tikai 33.5. apakšpunktā minētās izmaksas vai par kuriem saņem šo noteikumu 27. punktā minēto fiksētas summas maksājumu "Jauniešu iniciatīvas". Projektiem, kuri saistīti tikai ar darbinieku produktivitātes kāpināšanu un uz kuriem attiecas šo noteikumu 16.5. apakšpunktā minētā prasība, uzraudzības periods ir 18 mēnešu pēc pēdējā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

66. Lauku atbalsta dienests uzrauga šo noteikumu 16.3., 16.4., 16.5. un 16.6. apakšpunktā minēto saimnieciskās darbības rādītāju sasniegšanu un nepazemināšanu visā uzraudzības periodā, kā arī ir tiesīgs apmeklēt vietas, kurās īstenoti projekti, un pieprasīt no atbalsta saņēmēja informāciju saistībā ar saimniecisko rādītāju izpildi vai atbilstību projekta vērtēšanas kritērijiem.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

67. Ja projekta uzraudzības laikā sasniedzamie rādītāji netiek sasniegti, Lauku atbalsta dienests pieņem lēmumu par piešķirtā atbalsta atmaksu proporcionāli nesasniegtajam apmēram saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai un normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā administrē un uzrauga Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai 2023.–2027. gada plānošanas periodā.

68. Atbalsta saņēmējs (izņemot publisku personu vai tās iestādi, kuras projektā paredzētas tikai šo noteikumu 33.1. vai 35.1. apakšpunktā minētās attiecināmās izmaksas) projektu sāk īstenot sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

69. Šo noteikumu 68. punktā minēto prasību uzskata par izpildītu, ja ir izpildīts vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

69.1. atbalsta saņēmējs Lauku atbalsta dienestā atbilstoši plānotajai būvniecības iecerei un būvju grupai ir iesniedzis informāciju par būvniecības lietu, kas atbilstoši būvniecības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem reģistrēta Būvniecības informācijas sistēmā;

69.2. atbalsta saņēmējs ir iegādājies vismaz vienu projektā paredzēto tāmes pozīciju, kuras vērtība ir vismaz 10 procentu no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas, neietverot būvniecības izmaksas;

69.3. atbalsta saņēmējs ir noslēdzis līgumu un samaksājis avansu vismaz 10 procentu apmērā no attiecināmo izmaksu summas, ietverot būvniecības izmaksas, ja būvdarbiem nav nepieciešama būvniecības ieceres dokumentācija;

69.4. atbalsta saņēmējs ir iesniedzis šo noteikumu 62.1. apakšpunktā minēto informāciju par vismaz vienām mācībām vai pasākumu, kura norises laiks ietilpst šo noteikumu 68. punktā minētajā termiņā.

(Grozīts ar MK 07.10.2025. noteikumiem Nr. 593)

70. Ja atbalsta saņēmējs ir fiziskā persona un projekta uzraudzības laikā tas kļūst par kapitāldaļu turētāju komercsabiedrībā, kas pārņem projekta saistības, tam attiecīgajā komercsabiedrībā visu projekta uzraudzības laiku ir izšķiroša ietekme un pieder ne mazāk kā 51 procents kapitāldaļu, kā arī Uzņēmumu reģistrā ir reģistrētas paraksta tiesības.

71. Atbalsta saņēmējs šo noteikumu 9.¹ punktā minēto atbalstu saņem, pamatojoties uz projektā noteiktā rezultāta vai starprezultātu izpildi. Ja rezultāts vai kāds no starprezultātiem nav sasniegts, atbalstu par to nepiešķir.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

72. Šo noteikumu 14. un 27. punktā minēto atbalstu piešķir saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai šādā kārtībā:

72.1. Lauku atbalsta dienests mēneša laikā pēc lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu pārskaita atbalsta saņēmējam priekšfinansējumu 80 procentu apmērā no projekta iesniegumā apstiprinātajām attiecināmajām izmaksām;

72.2. gala maksājumu 20 procentu apmērā atbalsta saņēmējs saņem pēc maksājuma pieprasījuma iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā un visu projekta iesniegumā paredzēto darbību īstenošanas, kā arī rezultāta vai starprezultātu (ja attiecināms) sasniegšanas, apliecinot to ar pamatojošiem dokumentiem, un – šo noteikumu 14. punktā minētajā gadījumā – pēc šo noteikumu 16.6. apakšpunktā minētā saimnieciskās darbības rādītāja izpildes, apliecinot to ar dokumentiem, kas apliecina ar projektu saistītas saimnieciskās darbības darījumus;

72.3. ja sasniegtais rezultāts vai kāds no starprezultātiem neatbilst projektā apstiprinātajam rezultātam vai starprezultātam vai ir sasniegts daļēji vai ja šo noteikumu 14. punktā minētajā gadījumā nav sasniegts šo noteikumu 16.6. apakšpunktā minētais saimnieciskās darbības rādītājs, Lauku atbalsta dienests neapstiprina maksājuma pieprasījumā norādīto neatbilstošo projektā apstiprinātā rezultāta vai starprezultātu izdevumu summu un pieprasa atbalsta saņēmējam atmaksāt saņemto šo noteikumu 72.1. apakšpunktā minēto priekšfinansējumu par neatbilstošo izdevumu daļu.

(MK 07.10.2025. noteikumu Nr. 593 redakcijā)

Ministru prezidentes pienākumu izpildītāja – tieslietu ministre *I. Lībiņa-Egnere*

Zemkopības ministrs *A. Krauze*